

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek vedoucího/opponenta práce

Autorka práce: Lucie Lemonová

Název práce: Problematika dostupnosti psychoterapie pohledem zainteresovaných aktérů

Autor posudku: Alexandr Kasal

Vyhodnoťte práci na základě následujících hledisek (nemusí být nutně v tomto pořadí):

1) Věcného přínosu práce a její přidané hodnoty;

- a. Autorka si pro svou práci zvolila aktuální téma. Ve světle pandemie koronaviru přicházejí ze světa zprávy o zhoršujícím se duševním zdraví. Nejinak je tomu i v ČR, kde se v reprezentativních výzkumech ukazuje prudce narůstající prevalence duševních poruch. Řešení problémů v oblasti duševního zdraví vyžaduje zpravidla komplexní přístup, jehož nedílnou součástí by dle současných doporučení měla být i psychoterapie. Ta je přitom v ČR obtížně dostupná. Autorka ve své práci rozkrývá možné příčiny nedostupnosti psychologických služeb a hledí prostřednictvím svých respondentů i do budoucnosti péče o duševní zdraví se zvláštním důrazem na problematiku poskytování psychoterapie. K dosažení výše zmíněného vhodně využívá model aktérů generující agendu v arénách (A-A-A).
- b. V práci oceňuji dobře rozpracovaný úvod, který čtenáře vpraví do kontextu
- c. Věcným přínosem práce je zmapování postojů a názorů relevantních aktérů v turbulentní době, kdy současně probíhá reforma systému péče o duševní zdraví, v době rozhovorů byla pandemie koronaviru v ČR na svém vrcholu a souběžně se daly zásadní změny v poskytování služeb psychoterapie (možnost terapie na dálku, hrazení několika sezení psychoterapie i mimo síť klinických psychologů atd.). Současně jako důležitou vnímám šíři spektra zapojených aktérů (s jistými výtkami, které uvádím níže).

2) Stanovení výzkumných otázek a jejich zodpovězení;

- a. Otázky korespondují s cíli práce a staví na A-A-A modelu. Jsou jasně formulované.
- b. Na stanovené otázky dává autorka jasné odpovědi. Na základě obsahové analýzy rozhovorů:
 - i. Mapuje aktéry, agendy a arény
 1. Tato kapitola výsledků je méně zajímavá a v jistém smyslu omezená. Toto omezení je dáno tím, že autorka při identifikaci aktérů, agend a arén vychází z informací od svých informantů, kdy jim pokládá

otázky primárně zaměřené na příčiny současného stavu, nutné změny atd.

- ii. Podává přehled o postojích zainteresovaných aktérů k současnému stavu péče o duševní zdraví. Tato část je přínosnější a lépe zpracovaná než mapování aktérů, agend a arén.
 1. Nejprve prezentuje stručný tabulkový přehled
 2. Na citacích z jednotlivých rozhovorů autorka prezentuje jednotlivé oblasti. Od současného stavu přes nutné změny v systému a aktuální proměny poskytování psychoterapie až po budoucnost péče o duševní zdraví. Na vhodných místech je doplňováno komentářem od zástupce VZP, který podal odpovědi na otázky prostřednictvím emailu.

3) Strukturace práce;

- a. V práci se dobře orientuje, je logicky členěná. Pouze některé kapitoly jsou nedostatečně rozpracované, jak uvádím podrobněji níže.

4) Věcné správnosti a přesvědčivosti argumentace;

- a. Jak jsem zmínil výše, výsledky v kapitole mapující aktéry, agendy a arény nejsou zcela přesvědčivé, což je zřejmě dané tím, že toto téma nebylo pro autorku primární.
- b. Daleko přesvědčivější je prezentace výsledků analýzy rozhovorů ke stávajícímu stavu poskytování péče o duševní zdraví se zaměřením na poskytování psychoterapie, jeho možný příčinám, nedostatkům, silným stránkám, ale i budoucnosti. Jednotlivé oblasti jsou doplněné věrnými výpověďmi, jejichž přepis je navíc autorka v souladu s požadavkem na transparentnost výzkumu ochotná poskytnout.
- c. Nejslabším článkem celé práce je nedostatečná diskuse výsledků s dosavadním poznáním v oboru. V projektu bakalářské práce například v seznamu literatury uvádí řadu publikací, které s výsledky bakalářské práce úzce souvisí a zasloužily by být diskutovány ve světle těchto zjištění. V diskusi by také bylo vhodné provést srovnání fungování poskytování psychoterapie v ČR a v zahraničí – zjistit, zda se problémy přítomné v místním prostředí objevují i jinde, případně jak byly vyřešeny. Absence výše zmíněného jinak zdařilé práci ubírá na kvalitě.

5) Propracování a aplikaci teoretických východisek a přístupů;

- a. Autorka podává ucelený přehled A-A-A modelu. Co mi chybělo v úvodu a později i v diskusi, je prezentace dřívějších aplikací tohoto modelu na studovanou problematiku (v diskusi srovnání s těmito). Ostatně jistou míru nejistoty v práci s touto teorií uvádí v limitacích i sama autorka.

6) Metodologického přístupu a aplikace jednotlivých metod;

- a. Autorka s ohledem na charakter zkoumaného problému a snahu o hlubší porozumění možným příčinám stávajícího stavu a načrtnutí budoucího vývoje v oblasti poskytování psychoterapie vhodně volí kvalitativní přístup s využitím metod polostrukturovaných rozhovorů s následnou obsahovou analýzou výpovědi participantů s využitím otevřeného kódování podle Strausse a Corbinové.
- b. S ohledem na to, že rozhovory byly realizovány v období pandemie, kdy bylo osobní setkávání takřka nemožné oceňuji spektrum aktérů, které se autorce podařilo vyzpovídat. Postrádám však stanovisko zástupce MZČR (např. člena/ky rady vlády pro duševní zdraví), které je jedním ze zásadních aktérů formující podobu systému péče o duševní zdraví.

7) Využití literatury a dat;

- a. Autorka vychází z široké základní literatury včetně zahraničních studií.
- 8) Stylistiky a formálního zpracování (citace, grafická úprava atd.).**
- a. V pořádku, bez výtek.

**Z výše uvedených důvodů doporučuji práci přijmout k obhajobě
a hodnotit ji známkou „C“.**

Datum: 25. 5. 2021

Podpis: